

Løn som fortjent

Wendy Erskine

På dansk ved Sara Koch

Der findes tre forskellige slags skønhedsklinikker: den skinnende hvide schweizisk-inspirerede hvor de ansatte går i hvide kitler, dulle-boudoirt med et miskmask af guldblade og damask, og så retrosalonen med et par indrammede halvtredserpinups. Mo havde valgt noget helt andet. Tropisk. Med et opstartslån og lidt opsparing havde hun købt det lille butikslokale og fundet noget brugt udstyr på et ophørsudsalg. På det to uger lange opstartskursus havde de fortalt hvordan man skulle lave et totalkoncept hvor alt passede sammen for at skabe *brandsynergi* – venteområdet, musikken, indretningen. Hun havde fået en ven til at male salonen. Hun havde forestillet sig et caribisk paradis, men da han var færdig, lignede det mest en *coffeeshop* på Damrak. Vil du have et gram ryger sammen med øjenvippefarven? Dagens særtilbud! Med dæmpet belysning så det slet ikke værst ud. Totalkonceptet blev droppet. Skålene med sand og muslingeskaller i venteområdet var egentlig en god idé, men folk stak altid hænderne ned i det så magasinerne blev helt kornede. Og efter tre dage med *Classic Reggae: The Soundtrack to Jamaica* på repeat valgte Mo de sædvanlige milde stemningsfulde lyde og fyldte skålene med bolsjer.

Det de havde fortalt på kurset, betød alligevel ikke noget, det handlede om kvaliteten på behandlingerne. Behandlingerne var rimelige – selv med hendes fortjeneste – og blev metodisk udført. Negle, voksbehandlinger, lidt massage, spraytan. Ét behandlingsrum. Høj kvalitet: ingen små praktikanttøser der forkludrede det hele. Hun mødte ind klokken 8, var klar til kunder klokken 9 og blev der resten af dagen, seks dage om ugen. Mo var begyndt at få faste kunder, og det var godt. Da hun åbnede, satte hun en annonce i lokalavisen med en rabat kupon (15%, nok til at være forlokkende), og det var

gået godt. Hun havde endnu ikke en helt fuld kalender – der var huller hist og her – men hun havde vidst at det ville være sådan i mindst et halvt år og havde taget højde for det i sine budgetter.

Den morgen kom Mo til sædvanlig tid. Slagteren inde ved siden af var ved at stille sit skilt ud, en ko udsåret i træ, da Mo åbnede metalgitteret. Så gjorde hun som hun plejede: satte vand over, tændte for voksen og et par duftlys (sort kokos). Der skulle noget til at fjerne lugten af blegemiddel som hang i fra aften forinden hvor hele salonen var blevet rengjort, salmiakspiritus skaber ikke den rigtige stemning. Tændte for varmen: det var vigtigt, selvom det var dyrt. Stedet skulle altid være varmt fordi folk allerede var utilpasse ved at smide alt tøjet og tage papirbukser på når de skulle have spraytan, så behøvede de ikke også at fryse. Den elektriske varmeblæser lavede et værre spektakel, men der var aldrig nogen der havde klaget. Aflyttede telefonsvareren, vendte skiltet så der stod *åben*, og endelig lavede en kop te.

Mo havde lige rakt armen ud efter mælken da hun hørte lyden af glas blive knust. Hun gik ud fra baglokalet og så et sort hul i ruden, en cirkel der var cirka fem centimeter bred, og ud fra den løb sølvstriber der klirrende bevægede sig ud mod kanten af ruden. Ved siden af bordet med kendismagasiner lå en skinnede rød billardkugle, som lige var stoppet op. Mo hørte glasset sprække, hun stirrede på kuglen og så på ruden. Gennem hullet så vejen mørkere ud. Hun lagde kuglen på disken og gik hen til slagteren inde ved siden af.

Hørte du det? sagde Mo. Min rude er lige blevet smadret.

Slagteren rystede på hovedet og blev ved med at flytte noget kød fra en bakke til en anden. Sikke noget lort, sagde han. Det er ikke godt. Har du brug for et nummer? Til en glarmester?

Ja, sagde Mo. Tænk at det lige skete.

Langt ude, sagde han.

Tænkt at det lige skete!

En kvinde kom ind i forretningen, og han vendte sin opmærksomhed væk fra Mo, sagde sit: Hvad skulle det være?

Uden for salonen stod en håndfuld mennesker og ventede på bussen.

Så I hvad der skete? spurgte Mo dem. Min rude er lige blevet knust.

En gammel mand trak på skuldrene. En dreng i skoleuniform tog ikke sine hovedtelefoner af.

Ja, sagde en mand. En bil kom kørende, rullede ruden ned og så smed de noget. Kørte hurtigt videre. Var der nogen der blev ramt?

Nej, ingen blev ramt, sagde Mo. Det var kun ruden der blev knust.

Sikke noget, sagde manden. Vildt.

Mos første kunde den dag, som skulle have vokset øjenbrynene og farvet øjenvipperne, kommenterede slet ikke ruden.

Sortblå? spurgte Mo.

Sortblå, sagde kvinden.

Hun havde taget skoene af for at lægge sig på briksen, og de stod pænt ved siden af hinanden ovre i hjørne, triste små praktiske sko. Mo blandede farven i den lille glasflaske og smurte så Vaseline på hendes øjenlåg og under øjnene, lagde små halvcirkler af papir under hendes undervipper. Ruden. Det var så uretfærdigt. Kvindens øjenlåg flagrede da farven kom på, kold og våd.

Sådan, sagde Mo. Så kan du ligge her i ti minutter mens det virker. Fryser du? Mo pressede to vatrondeller ned mod hendes øjne.

Nej, det er helt fint, sagde kvinden.

Godt, sagde Mo, og så lukkede hun døren og lod kvinden ligge i blinde.

Glarimesteren sagde at han ikke kunne komme før i morgen, men Mo regnede med at hun ikke kunne få et bedre tilbud andre steder; selvom hun var forsikret, vidste hun at det ville ende med at blive dyrt på den ene eller den anden måde. Det var ikke kommet

helt uventet, hun havde regnet med et eller andet. Og måske skulle hun være taknemmelig over at det ikke var værre; det var godt det ikke var sket mens hun havde kunder i butikken. Fyren ville snart komme forbi igen, det var hun sikker på.

Mo gik ind i behandlingsrummet igen.

Er alt i orden?

Ja, jeg var vist væk et øjeblik, sagde kvinden. Må jeg blive her resten af dagen?

Mo lo mens hun fjernede farven med faste og rutinerede bevægelser, og så rakte hun kvinden et spejl så hun kunne se forvandlingen. Før: kaninøjne, lyserøde og blonde. Efter: helt sortblå. Kvinden lavede et spejlansigt, et ungpigesmil selvom hun var langt oppe i halvfjerdserne.

Det er fint. Det er rigtig fint.

Voksbehandlingen af øjenbrynene tog få sekunder, et par hastige strøg. Mo udregnede sin løn i sekundet.

Da kvinden gik ud, kom slagteren ind. Tænkte at du kunne bruge det her, sagde han. Vi havde lidt ekstra. Han rakte hende en et stykke beskyttelsesfilm.

Han satte det på så der kun var et par bobler i filmen.

Unger, hvad? sagde slagteren.

Unger, sagde Mo. Det er sødt af dig, mange tak. Det er virkelig dejligt.

Bare betal, sagde han så. Så meget er det heller ikke, bare betal.

Hun havde ikke talt så meget med ham før udover at hilse. Hun talte ikke så meget i løbet af dagen. Hvis det er negle, sidder man lige over for kunden, og så er det uhøfligt ikke at sige noget, så bliver man nødt til det, men folk foretrækker at holde det overfladisk, ferier, fyraftensøl og nye butikker der var åbnet i byen. Ved de andre behandlinger vil folk helst have at man bare holder kæft så de kan lade tankerne vandre frit mens vatrondellerne glider hen over deres øjne eller der bliver smurt creme på deres hud. Der var skam spørgsmål man kunne stille hvis man ville, kroppe der tiggede og bad om at nogen ville spørge hvorfor, hvad handler det om. Det lange tynd ar der løber på indersiden af dit lår,

kashmirklædte kvinde, hvor stammer det fra? De arme der ligner en æske After Eights, snit, snit, snit, hvorfor gør du det, du med det dejlige skæve smil, hvorfor gør du det? Kvinden med blå mærker om halsen, hånden der farer op for at skjule dem. Du godeste, søde, kvæler din fyr dig? Men man spørger ikke, hvorfor skulle man?

Mo havde talt nok, lyttet nok. Mens hun gik på kosmetologskolen, havde hun aftenvagter i et callcenter. Der havde hun en chef der hed Eamonn, en mand fra Donegal i en fløjlsjakke. Lønnen var meget dårlig, havde han fortalt hende, under mindstelønnen, men for hvert halve minut man holdt folk i røret over ti minutter, fik man en bonus. Desuden kunne man arbejde så længe man ville og hele døgnet. Theresa derovre, han pegede på en kvinde der drak te fra en termokande, Theresa tjener mere end jeg gør. Der var frit valg: enten sexlinjen eller spådomslinjen. Begge dele havde en irsk vinkel: fyre blev ophidsede af at tale med unge irske piger og kvinder blev spået af keltiske mystikere. Den anden nye pige sagde, hvad er det med det irske? Jeg vil ikke sige til en eller anden fyr at jeg er irsk når jeg ikke er det. Det er jo bare i telefonen, sagde manden fra Donegal. Det er jo bare dialekten. Som for de fleste, uanset hvordan der skelnes lokalt, er irsk. Men jeg er britisk, sagde hun. Jeg er loyalist. Eamon så tankefuld ud. Nej, sagde han. Nej. Det er for smalt. Loyalistiske spådomskoner. Loyalistiske piger vil tale med dig. Nej, søde, du er irsk hele vejen igennem, og hvis ikke det passer dig, så er døren, han pegede, der. Hun blev dog, og det gjorde Mo også. Og hvad skulle man sige, spurgte Mo, når man talte med fyrene. 'Sådan,' 'ja, sådan der' og 'er du færdig?' Jeg er sikker på at du kan finde på noget bedre, Mo, havde han svaret, hvis du vil tjene penge. Mo blev sat til at spå. Viden om spiritualitet var ikke nødvendigt, sagde Eamonn. Bare vær fornuftig og langtrukken. Hvis nogen har store problemer, så giv dem nummeret til Selvmordslinjen. Men først efter et stykke tid.

Af og til kunne man mærke det, folks håb, selv når man bare ville videre med sit arbejde. Folk der så sig i spejlet og så en forkrøblet udgave stirre tilbage på dem, håbede at eksfolieringen ville få dem til at føles sig som da de var tredive og fortalte den sjove

historie til deres søsters fest på en restaurant og alle lo. På grund af alt det der skulle man arbejde sikkert og hurtigt: folk blev nervøse hvis man tøvede eller var usikker.

Mo lod billardkuglen rulle i hånden. Det var ikke godt. Hun forestillede sig at sidde ned på politistationen, de bekymrede ansigter når hun forklarede hvad der var sket, tilbuddet om en kop te, den forstillede overraskelse, forsikringen om at de ville gøre noget ved det, ingenting, måske det der var værre end ingenting. Bare betal, havde slagteren sagt. Så meget er det heller ikke. Og det var da heller ikke så meget: man kunne tjene det ind ved at holde længe åbent en aften om ugen. Men men men det ville kun være begyndelsen. Hun kunne lige se den triste lille historie tage form: Næste gang er det en af mine venners datter som mangler et job, dejlig pige, virkelig dygtig, alle de nødvendige kvalifikationer inden for skønhedspleje, og selvom man ikke har brug for nogen, skal man tage hende, og så når hun kommer, er hun lidt af en tøs, en doven tøs, og man hænger på hende når hun daser rundt og alle hendes venner kommer forbi og får vennepriser. Men dem inde ved siden af har betalt, og gud ved hvem ellers på vejen.

Måske var det ikke anderledes end almindelig forsikring. Det var det fyren havde antydnet da han var kommet forbi og havde præsenteret sig selv og givet hende hånden. Kyle, sagde han at han hed. Der var noget ved ham der udstrålede at han ikke bare var en almindelig fyr der kom ind for at få en rabat kupon til konen derhjemme, det var nemlig den eneste grund til at mænd kom ind på Mos salon. Hun tilbød ikke behandlinger til mænd, nej tak, hun skulle ikke have noget af at fjerne hår på røv og ryg, ikke når hun arbejdede alene, ikke på vilkår. Måden han stod der på, spillede smart, som om han ejede stedet, lod hende forstå at det ikke var en rabat kupon han var ude efter.

Situationen gav ikke svarmuligheder a), b) eller c). Det var svært at vide hvad man skulle gøre. Det var det der var galt med telefontjenesten, fjolser ville have råd fra ånderne eller runerne eller stjernerne selvom det var helt åbenlyst hvad de skulle vælge. Smid ham ud! Se at komme ud af den lejlighed! Gå ned i træningscenteret! Gå til lægen! Sig sandheden! Sig op og find et andet job! Fat det dog.

En kvinde havde ringet og fortalt om sin nye drømmefyr der ikke kom overens med hendes tiårige søn, han havde slået ham hårdt en gang, men ret skal være ret sønnen havde faktisk opført sig dårligt, mere end bare flabet. Fyren havde sagt at sønnen snart ville give store problemer, og hun var så bekymret for situationen og spekulerede på om hun burde anbringe sønnen i midlertidig pleje, altså bare midlertidigt. Hun kunne ikke overskue at være alene igen.

Er det ikke åbenlyst, hvad du skal gøre, søde?

Hvad? sagde kvinden.

Hvis du ikke er stokdum, er det da oplagt hvad du skal gøre, er det ikke?

Stilhed i den anden ende.

Folk som dig fortjener ikke at få børn, dit fjols. Hører du? Det siger stjernerne, og alverdens ånder i åndeverdenen, jeg kan høre dem højt og tydeligt, og de siger at du er et fucking røvhul.

Mo behøvede under alle omstændigheder ikke jobbet længere. Hun havde fået sin kosmetologeksamen, havde sparet op og var helt klar: a), b) og c)

Den næste kunde skulle have en spraytan over hele kroppen. Mo gennede hende ind i boksen hvor hun havde lagt papirbukserne frem. Lys var smukt – hvis det var Marilyn-lys, tæt og cremet. Men folk var aldrig Marilyn-lyse, de var ujævne og spættede. Spraytan hjalp, men alle ville være for brune; de var ligeglade med de forskellige nuancer Mo tilbød, de ville altid have skruet helt op. Mo kunne godt lide at give folk spraytan. Det krævede færdigheder. Man skulle ikke bare pege og trykke på en knap.

Hvad er der sket med dit vindue? spurgte kvinden og skælvede lidt da farven bevægede sig hen over hendes bryster.

Mo trak på skuldrene og koncentrerede sig om at bevæge sig videre til kvindens skulderblade. Jeg ved det ikke, sagde hun. Unge der laver ballade. Det bliver ordnet i morgen. Håber jeg.

Forfærdeligt, sagde kvinden. Der havde været et indbrud i sidste uge.

Manden, Kyle, holdt døren for kvinden på vej ud. Mo fik et chok da hun så ham stå der. Han havde læderblazer på og en mappe i hånden, som lignede noget fra et quizshow, pengepræmien i bunden indeni.

Han lagde mappen på bordet og stillede sig ved disken.

Problemer? sagde han og nikkede mod vinduet.

Det bliver ordnet i morgen, sagde Mo, og hun begyndte nervøst at stille cremerne på lige linje på en af hylderne.

Kyle sukkede langsomt og rystede på hovedet. Det er noget værre noget, sagde han. Gaden er ikke hvad den var engang.

Nej, sagde Mo.

Angående sidste uge, sagde han, jeg ville jo bare hjælpe. Virkelig. Det er netop sådan en situation du gerne vil undgå.

Gennem knust glas og film kunne Mo skimte en mand udenfor som lænede sig op ad en bil. Hun sagde ikke noget, men satte hænderne i siden, mand, hvor de rystede.

Bor du i nærheden? spurgte han. Jeg sagde, bor du i nærheden?

Nej, sagde Mo. Eller ikke så tæt på, sagde hun.

Jo, du gør, sagde Kyle. Huset med den hvide dør, nummer 32.

Hvorfor spiller du dum? sagde han.

Spiller dum?

Mo tænkte på sin hvide dør.

Han dumpede ned i en af stolene. Forstår du, det er sådan her det er, begyndte han. Det handler om fællesskab i kvarteret her. Sådan et fællesskab kører ikke af sig selv. Forretninger som din, de er sårbare, forstår du hvad jeg mener? Der er mange mennesker derude som ikke er gode, og det vi gør her, forstår du, det er, hvis jeg skal være ærlig, at tilbyde dig hjælp. Som en del af fællesskabet.

Jeg ved godt hvad fællesskab betyder, sagde Mo.

Gør du? sagde Kyle.

Jeg ved præcis hvad fællesskab betyder, sagde Mo.

På hylden ved vinduet stod en række OPI-neglelak i alle nuancer, tyve i alt. Mo så på at han fra venstre kørte lillefingeren hen langs rækken så neglelakken langsomt faldt ned på fliserne en efter en. Alle tyve, en efter en.

Det var kun to som faktisk blev knust, *coral* og *hot red*.

Du skal passe på, sagde han.

Mo sank. Læderjakken var garanteret spritny.

Det skal være i en kuvert, sagde Kyle. Om fredagen.

På vej ud vente han sig om. Og så skal der være en ekstra til jul og påske. Og sommer.

Jeg taler om penge, sagde han. Ikke få for høje tanker om dig selv, skat.

Hej, råbte hun efter ham da hun vidste han ikke kunne høre hende. Hej, store mand! Du glemte din kugle!

Så aftenåbent en gang om ugen. Sådan var det bare. I aftalebogen trak hun under tirsdag en streg helt ned til bunden af siden.